

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЛЕГЕНДИ І МІФИ СВІТУ В ПОЛЬСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

підготовки другого (магістерського) рівня

Силабус освітнього компонента «ЛЕГЕНДИ І МІФИ СВІТУ В ПОЛЬСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ»
підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти.

Розробник: Полежаєва Тетяна Вікторівна, доцент кафедри полоністики і перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Сухарєва С. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні полоністики і перекладу
протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Сухарєва С. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань <i>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</i> спеціальність <i>В11- Філологія (за спеціалізаціями)</i> Спеціалізація <i>В11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська</i> ОПП <i>Мова та література (польська). Переклад магістр</i>	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 2
ІНДЗ: є		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська, польська

II. Інформація про викладача

Тетяна Вікторівна Полежаєва
Кандидат філологічних наук
Доцент
Доцент кафедри полоністики та перекладу
+380501454858, Polezajeva.Tetiana@vnu.edu.ua
Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Легенди і міфи світу в польській літературі» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти.

Після завершення курсу «Легенди і міфи світу в польській літературі» студенти будуть ознайомлені з процесом формування і розвитку польської літератури, яка увібрала і асимілювала найкращі зразки традиційних сюжетів світової літератури. Використовуючи знання з курсу «Зарубіжна література», здобувачі освіти зможуть проводити компаративний аналіз відомих тем, проблем, сюжетів та образів літератури різних країн і Польщі. Для курсів з перекладознавства – це невичерпне джерело для дослідницького матеріалу.

2. Мета вибіркового освітнього компонента

«Легенди і міфи світу в польській літературі» полягає у знайомстві студентів із міфами і легендами світу та їхнім впливом на формування художньої системи польської літератури. Курс знайомить з поняттям «традиційні теми» – теми, що є однаково важливими в будь-якій історичній епоху, є філософсько-естетичними, світоглядними, дидактичними, вони – незмінне джерело наукових розвідок як літературознавчого, так і мовознавчого характеру, а особливо перекладацької та наукової діяльності.

Завданнями освітнього компонента є:

- ознайомлення з основними сюжетами світової міфології;
- вивчення інтерпретації міфологічних мотивів у польській літературі;
- здійснення дослідницької діяльності на міфологічному матеріалі;
- осмислення впливу світових міфологічних сюжетів на розвиток польської літератури.

3. Soft skills

- Розвиток логічного та критичного мислення;
- Здатність систематизувати дослідницьку роботу;
- Цифрова грамотність, пов'язана з мовним та культурним контентом;
- Вміння співпрацювати, вести дискусію і відстоювати власну позицію;
- Здатність виступати перед публікою;
- Розвиток самостійності, уважності та толерантності до інших осіб та народів.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Легенди та міфи: становлення						
Тема 1: Легенда як жанр фольклору	20	2	2	14	2	ДС / РЗ 10
Тема 2: Світові легендарні сюжети та образи.	20	2	2	10		УО / РМГ 10
Тема 3: Польська легенда, становлення і розвиток.	18		2	14	2	ДС / РМГ 10
Тема 4: Генеза та еволюція міфу у світовому письменстві. Світова міфологія та польська культура	16	2	2	10		ДБ / ДС / ПЗ 10
Разом за модулем 1	74	6	8	48	4	40
Змістовий модуль 2. Міфи та легенди в польській культурі						
Тема 5: Легендарний Дон Жуан в п'єсі Станіслава Ржевуського. Французькі ремінісценції міфів та легенд в польській народній традиції.	18	2	2	14		Т / УО 10
Тема 6: Образ Ніуби у творчості польського поета К.-І. Галчинського.	18	2	2	12	2	РЗ/К / РМГ 10

«Польські легенди» (Legendy polskie) – серія короткометражних фільмів у жанрі наукової фантастики та фентезі.						
Тема 7: Польські національні мотиви в образі Пана Твардовського (Фауст). Юрай Яношик – польський Робін Гуд.	18		2	14	2	ІРС 10
Разом за модулем 2	54	4	6	40	4	30
ІНДЗ						30
Всього годин/Балів	128	10	14	88	8	100

Форма контролю:* ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, УО – усне поточне опитування, ПЗ – виконання проблемних завдань, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) полягає у створенні здобувачем освіти виступу-захисту та презентації за одним із обраних міфологічних сюжетів (на власний вибір).

Завдання для самостійного опрацювання:

1. В рамках теми «Легенди і міфи: світова культура і література» використовуючи працю Н. Куна та ін. зробити доповідь про найвідоміші образи світової історії, сюжети та їх перевтілення у сучасній традиції Польщі. Супроводжуючий матеріал – презентація до двадцяти сторінок.
2. Проаналізувати джерела появи, провести аналогію з витоками, пояснити національні риси та призначення картини Ораса Верне «Польський Прометей». Зробити презентацію, обсяг до двадцяти сторінок.
3. Дослідити легенду про дракона та її витоки на прикладі твору «Мовчання вівці» (Milczenie owcy) Роберта М. Вегнера. Оформити у вигляді реферата (обсяг до десяти сторінок).
4. Образ Васеліска з оповідання «Подивися мені в очі» (Sprojrz mi w oczy) Ельжбети Херезинської. Охарактеризувати образ міфологічного персонажа та позначити національні риси.

IV. Політика оцінювання

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#).

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять – обов’язковий компонент оцінювання. За об’єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; обов’язкове посилання на джерела інформації у разі використання чужих ідей, розробок, тверджень чи даних; надання правдивої інформації про результати власної наукової чи творчої діяльності, застосовані методики досліджень та використані джерела. Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності регулюється [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені практичні заняття можуть бути відпрацьовані в онлайн-форматі або в письмовій формі. Перескладання модулів здійснюється

лише за наявності поважних причин. ЗО допускається до перескладання іспиту або заліку за умови скликання екзаменаційної комісії.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. У процесі оцінювання визнаються результати навчання, отримані у формальній, неформальній та інформальній освіті (професійні курси, тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають освітньому компоненту «Легенди і міфи світу в польській літературі» як у цілому, так і його окремим модулям та темам, передбаченим цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів подані у [Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Організація курсу «Легенди і міфи світу в польській літературі» дозволяє впровадження у навчальний процес елементів дуальної освіти згідно з [Положенням про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Зараховуються бали/кредити, які здобувач освіти отримав у процесі реалізації академічної мобільності, згідно з [Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. На основі пункту 4.5. [Положення про поточне та підсумкове оцінювання](#) за рішенням кафедри полоністики і перекладу здобувачам освіти, які під час вивчення освітнього компонента «Легенди і міфи світу в польській літературі» брали участь й досягли значних результатів у конференціях, олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, підготовці наукових публікацій з польської мови, літератури та культури, можуть присуджуватися додаткові (бонусні) 5 балів, які зараховуються як результати поточного контролю. При цьому загальна кількість балів за поточну роботу не може перевищувати 100 балів. Здобувач освіти лише раз може скористатися з того чи іншого документа (сертифікат учасника, грамота, копія публікації тощо), який підтверджує право на отримання бонусних балів.

V. Підсумковий контроль

Формою контролю є залік.

Відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#) та [«Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) оцінювання знань здобувачів освіти здійснюємо під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Завдання із цих видів поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів.

Семестровий залік виставляється викладачем за умови виконання здобувачем освіти всіх завдань, передбачених силабусом освітнього компонента. Мінімальна кількість балів, необхідна для отримання позитивної оцінки, становить 60. Здобувач освіти має право під час консультацій із викладачем відпрацювати теми, пропущені протягом семестру з поважних причин, із можливістю підвищення результату на кількість балів, передбачених за відповідні теми.

У разі, якщо за результатами поточного контролю здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік у період ліквідації академічної заборгованості. При цьому результати поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів, яку можна отримати під час ліквідації академічної заборгованості, становить 100. Повторне складання заліку у разі отримання незадовільної оцінки дозволяється не більше двох разів: уперше – викладачеві, вдруге – екзаменаційній комісії, створеній деканом факультету.

Здобувач освіти, який не погоджується з результатами підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися з апеляційною заявою на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації.

Порядок проведення заліку. Питання, завдання заліку. Залік з вибіркового освітнього компонента проводиться в усній формі та спрямований на перевірку теоретичних знань і практичних умінь здобувача освіти відповідно до тем, визначених силабусом. Перелік залікових питань і типових практичних завдань доводиться до відома здобувачів освіти заздалегідь. Кожне з чотирьох питань оцінюється в діапазоні від 0 до 25 балів з урахуванням повноти та правильності відповіді, коректності використання термінології, логічності викладу матеріалу, а також уміння застосовувати теоретичні знання на практиці. Максимальна кількість балів за залік становить 100.

Питання заліку

1. Легенда як жанр фольклору.
2. Світові легендарні сюжети та образи.
3. Польська легенда: становлення і розвиток.
4. Генеза та еволюція міфу у світовому письменстві.
5. Світова міфологія та польська культура.
6. Легендарний Дон Жуан в п'єсі Станіслава Ржевуського.
7. Французькі ремінісценції міфів та легенд в польській народній традиції.
8. Образ Ніоби у творчості польського поета К.-І. Галчинського.
9. Польські національні мотиви в образі Пана Твардовського (Фауст).
10. Юрай Яношик – польський Робін Гуд.

Шкала оцінювання знань ЗО

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література

1. Полежаєва Т.В. Методика цілісно-системного аналізу літературного твору. Теорія і практика. Частина перша. Київ-Луцьк: ЛЦСД, 2019. 72 с.
2. Полежаєва Т.В. Методика цілісно-системного аналізу літературного твору. Теорія і практика. Частина друга. Київ-Луцьк: ЛЦСД, 2020. 72 с.
3. Полежаєва Т.В. Зміст і форма літературного твору, їх типи і види. Тематичний словник-довідник з літературознавства. Київ-Луцьк : ЛЦСД, 2020. 72 с.

4. Бакула Б. У напрямі до інтегральної компаративістики. Теорія літератури в Польщі : Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. Київ, 2008. С. 503–516.
5. *Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т.1.* / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
6. *Літературна компаративістика.* Вип. I, II, III, IV. Київ: ПЦ „Фоліант”, 2005.
7. Петриченко Н. Г. “Благородні розбійники” в образній системі фундаментальних історичних творів в українській, польській, російській літературі першої половини ХІХ ст. *Мова і культура.* Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. Вип. 11. Т. I (113). С. 261–266.
8. Петриченко Н. Історичні та легендарні постаті в українській та польській прозі першої половини ХІХ століття. *Наукові записки.* Серія : літературознавство / [за ред. проф. М. Ткачука]. Тернопіль : ТНПУ, 2009. Вип. 26. С. 255–265.
9. *Українсько-польські літературні контексти доби бароко.* Зб. наук. праць. Київські полоністичні студії. Т. VI. Київ, 2004.
10. *Українська школа в літературі і культурі українсько-польського пограниччя* Т. 7. Київ, 2005. 598 с.
11. Aher J. „Latinitas” jako składnik polskiej tożsamości kulturowej. Tradycji antyczne w kulturze europejskiej – perspektywa polska. Warszawa, 1995.
12. *Komparatystyka literacka a przekład* / Pod red. P. Fasta i K. Żemły. Katowice, 2000.
13. Markiewicz H. Badania porównawcze w literaturoznawstwie polskim. Z dziejów polskiej wiedzy o literaturze. Kraków, 1998.
14. Казки про Пінокіо <https://Users/Owner/>
15. Downloads/1271-15-1586-1-10-20190916.pdf
16. Історії та традиції Польщі <https://culture.pl/ru/article/polskie-fantasticheskie-tvari-i-gde-oni-obitayut>